„Narodni list“ izlazi svakoga četvrtka prije podne.

Cijena mu je na godinu 8 kruna, za sedjake 6 kruna, pojedini broj 6 helera.

Uredničtvo i uprava lista nalazi se u Volosk. kbr. 8.

Narodni list.

Za oglase plaća se 10 helera po redku za više puta po pogodbi.

Oglasi šilju se na uredničtvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 35. Volosko-Opatija u četvrtak 28. kolovoza 1902. God. III.

Kako ćemo se očuvat?

Dva su načina s kemi se očituje narodnost jednega čoveka, jednega skupa ljudi — jednega naroda. Jedan od teh dveh načini je vanjski, a drugi je nutarnji. Kad ja javno i prez straha kažem da se moj lepi materinski jezik zove hrvatski i da sam ja u tom pravi istaraki Hrvat, kada ja pjevam samo lepe i rodoljubne hrvatske pjesme i to glasno i jasno da me svet čuje, kada ja grem visoka čela na izbori i druguda kamo me moja narodno-hrvatska dužnost zove, kada ja pritakujem na svoje prsi oni tri lepi kolori: modri, beli i crjeni i kada, prigodom većeh kakoveh svečanosti izvješam na svoju kuću hrvatsku milu trobojnicu, tim ja pokažem, da sam hrvatski domorodac — istaraki Hrvat. Svaki će lahko pogodit, da je taj način izpovedanja narodnosti — vanjski način.

Nego sada se pita, jeli dosta, da pravi naš domorodac izkazuje samo s tem načinom svoju narodnost? Nije, zač sve to, ča smo mi do sada nabrojili mogal bi delat i jedan čovek ili od straha da se kemu ne zameri, ale iz kakovega drugega interesa — a moguće i iz kakove osobne osvete proti kemu drugemu s kim se je morda za ča to zameril.

Da vidimo sada kako će pak pravi domorodac izkazevat svoju narodnost nutarnjim načinom. Evo ovako: Najprvo on se mora osvedočit, da on ni istaraki Hrvat za to, jer mu je to rekal Petar ili Paval, već za to, zač drugačeje ne more bit, pa da se on lepo na glavu postavi. Kemu je materinjski jezik talijanski taj je Talijan, kemu je nemački, taj je Nemac, kemu franceski — Francez itd. itd. A od tega sledi, da kemu je jezik materinski hrvataki, da mora i on sâm bit Hrvat.

Za tim svaki pravi domorodac mora nastojat, da se prema onemu, ča od njega narodnost zahteva, vlada ne samo vane pred ljudi, već i doma, va kuće svojoj, kade ga nijedan ne vidi i ne čuje. Ku korist ćemo mi imet od Hrvatih, ki va svojeh kućah govore talijanski, ale kakogod drugačeje? — Dakle glavno je, da se s decom i sa svemi ukućani samo hrvatski govori, da ih se nauči mislit i ćutit hrvatski, jer samo tako će oni uzljubit svoj jezik tako, da bi za njega va potrebe i more šli. Nego najveću korist će imet naša narodnost od dobrega srca oneh, ki njoj pripadaju.

Dobro srce! to je prvi i glavni uvjet unutarnjega očitovanja koje god bilo narodnosti. Na dobrem srce počiva ljubav, ta najlepša i najuzvišenija krepost, ča ju je Bog usadil u ljudska srca. Kade je ljubav, tamo je i sloga i blagoslov božji, a zna se, da prez blagoslova božjega nima ni sreće ni zadovoljstva.

Puli nas fali te ljubavi — fali nekoliko tega dobroga srca. Zamimo jedno selo, ali jednu vas. Va tem sele imaju se ljudi borit proti neprijatelju. Od tega neprijatelja more one ljude spasit samo **Sloga**, — a kakove složščini more bit mej ljudi, ki se vavek svadjaju i ribaju mej sobum, mej ljudi, ki bi samo da bi mogli naškodili svojemu najbližemu i ako bi moguće bilo, još ga i va žlice vodi utopili? Će mi reć ki, ja ma kada pride do potrebi ti ljudi te se benj zajedno nać i složno navalit na neprijatelja. Te i ne će. Mi živimo va jako grdeh vremenih: ljudska krepost ni već kakova je bila jedan put, a opet ka korist nam od tega, da se i ti ljudi obrane dva, tri i deset puti, kada će prit dan, kada će oni kosmajuć se mej sobom tako oslabet, da će ih neprijatelj kako niš zdrobit i strt. Nego, reć će ki god: ljudi su od vavek bili ljudi, oni su se mej sobom od vavek svadjali i svadjat te se. To ni nikakov razlog, da moru pametni i razumni ljudi gledat na takove prilike onako mirnim okom. To su pojave, ke moraju dat puno za mislet, a i vreme je, da kade se iste pokažu, da im se na dobu na rep stane. Ja ne ću reć, da ni za potrebu, da i vanjskim načinom pokažemo svoju narodnost, dapače va sadašnje je vreme to od velike potrebe i kukavica je on, ki se srami ili boji pokazat se pred svetom ono ča je.

Nego ča će nam koristit sve lepe besede, sve naše pjesme i nazdravice, a tako i sve banderi i svako klicanje ako sami svoje srce ne napeljemo na to, da bude dobro, miroljubivo — z jednom besedom, ako ne ugojimo va sebe i puli drugeh ljubav, ka nas mora sveh skupa čvrsto vezat i ne dat, da se naše sile gube u ludo kosmajuć se i taruć zaradi osobnih naših ambicija, ale potajnih rovarenja podmuklih zloduha, kakovih je sva sila posela po nevoljnjoj domovine našoj?

Gojimo dakle ljubav, ta najlepšu krepost božju — gojimo ju jer samo s njom i kroza nju ćemo očuvati sebe i narodnost našu.

Velika skupščina

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Poslie svršenoga dnevnoga reda je dr. Rybar zahvalio vodstvu Družbe za to što je ustrojila peti razred na muškoj školi u Trstu i zamolio da se po mogućnosti otvori i peti ženski razred. Zamolio je da se dječji vrtić (zabavište) na Greti i dalje uzdrži. Predložio je, nek se vodstvo družbe obrati na slovenske zastupnike u carevinskom vieću da poduzmu sve moguće korake da se već jednom u Trstu ustroje javne pučke škole sa slovenskim naukovnim jezikom. Predsjednik je izjavio, da će se sve želje govornikove uzeti u obzir.

Tomu posve suhomu izvještaju dodajemo još ovo:

Svrha slovenske družbe je jednaka našoj: Borba proti neprijateljem slovenske narodnosti, koji bi ga htjeli uništiti. Budjenje narodne sviesti, da svi shvate kako treba raditi i žrtvovati, ako hoćemo da se narod sam sebi uzdrži. Ustrajanje i uzdržavanje dječjih zabavišta i škola.

Družba slavenska ima blizu 9000 članova i članica. Gospodin tajnik u svojem izvještaju izrazio je želju da budu podružnice malo marljivije u svojem radu.

Svega dohodka imala je Družba 40 tisuća kruna i po prilici toliko troška. Od podružnica dobiva razmjerno najveću svotu od 11 tisuća kruna.

Pokrajina Kranjska daje 2000 kruna, a grad Ljubljana 1000 kruna, navlastni odbor Koruških Slovenaca 1000 kruna. Darovi slovenskih posujilnica iznašaju preko 5000 kruna, i to većinom putom „Slovenskoga Naroda“. Kroz list „Slovenec“ uniišlo je samo 174 krune. Ovo posliednje je svakako žalostno. Družba je osnovana na krš-

---

PODLISTAK.

Leopoldina.

Po onom puteljku, što vodi iz Dražice do carske ceste u Opatiji, sav zapuhan koracao sam jedne večeri, da dostignem krasoticu, koja laganim korakom stupaše pred menom.

Nješto me gonilo k njoj sam neznam što — — —

Prekoračila već tridesetu godinu, a ja već i četrdesetu. Baš liepi par po godinama! Bila visokog stasa, žute kose, orlovog nosa i velikih modrih očiju. Imala krasne zubiće koji je nisu nikad bolili jer ih za skup novac kupila kod zubara.

Izmedj onih dvih velikih izrazitih modrih očiju posadila se debela bradavica, nu na sreću neizticaše se toliko, buduć frajlica bila pjegava lica. Zvala se Leopoldina Rittmayer. Bijaše to kći nekog bogatog veleposjednika iz Požunske okolice. Roditelji joj umriše već odavna i ostala sama na svietu ko odsječena grana. Svojim imetkom upravljala sama a svake bi godine na mjesec dana dolazila nâuživat se opatijskog zraka.

Ove večeri bila je krasno odjevena. Nosila liepo bielo svileno odielo a na glavi krasan jednostavan slamnati šešir. Jednom rukom hladila se sa prekrasnom lepezom — ta danas je neobična sparina — a drugom pozdignula svoj svileni brhan, da ga očuva od prašine. Ona bijaše angjeo za kojim mi srce vehnulo, ona bijaše moj krasni ideal, za kojim sam čeznuo, uzdisao a jedne večeri i gorke suze ronio. Ta Leopoldina je kruna srca moga, biser moj, raj, sreća i spasenje moje.

Vrag odnio i godine! Naprtio sam si već proše godine na mršava moja ledja i četvrti križ, nu tako star ipak ne izgledam. Pred gospodjama zabašurim pol a pred gospodjicama i cieli križ, samo ako ikako mogu. Konstatujem, da pred gospodjicama izbjegavam i križe i polukriže ta one vragoljanke bi još te na moj račun u pô šale i pô zbilje i petoga prišile na moja već malo pogunta ledja. Vragoljanke su, često vražiči sami. —

Profesor sam botanike na velikoj gimnaziji a kao takav proučavam sada pauke jer i u njima nalazim nješta sebi slična, naime one tanke visoke noge. Na mojem dugom mršavom vratu sjedi moja malena ošišana glava sa svojim šiljastim crvenim nosom, na kojem sjedi cviker, moja vriedna uzdanica.

Obitelji nemam, rodbine još manje, te kad postavim na glavu moj visoki cilinder, mogu bezbrižno putovati diljem cielog svieta ta ciela moja imovina se sastoji iz jednog herbarija i jednog razdrapanog kišobrana. Jednom riečju: Iz botanike i faune za botaniku i faunu.

Ovakav stvor kao što sam ja, morao se volens nolens zaljubiti u bogatu Rittmayerku i božjom pomoći stvoriti si obitelj i splesti gniezdo. To bijaše moja vruća želja i čežnja. Srce mi uzdrhta kad vidim na dva tri koračaja pred sobom vitki struk moje Leopoldine. Micala se pred menom kao visoka vitka jela kad u nju dahne ćuh jutarnjeg povjetarca.

Koracah za njom kao pauk po suhoj grani kad plete svoju finu mrežu a da kakvu debelu muhu uhvati. Radi novca sam u malenoj neprilici, platio sam stan a u žepu još te trideset forinta. Koraknuh malko naglije i mršavom rukom dotaknuh se njezine oprave. Ona nije toga ćutila, ta dotaknuh se je ko najajeznije „mirabilis Jalapæ“. Nu kad pomislim, da mi valja još te pred njom klečati i debele suze roniti, pa bude li sreće i prvi cielov na njeno široko čelo utisnuti, kosa mi se stane ježiti. Zdvojiti nisam hćeo već ju sledih dalje kao pasče. Dâ, kao pseto debelog zeca.

Zadah si rieč, da ove večeri ću joj stisnuti ručicu i zaželiti lahku noć. Prodjosmo već i štandard a za nekoliko trenutaka zaokrene u park a ja za njom. Sve nam se micalo s puta a osobito djeca, ta već odzvonilo večernje zvono. Ove večeri poluđih samo to što ju popratih do „Hotela“ gdje je ona stanovala; 1 kat, soba broj 13. Ovo bijaše prvi stalni po mom računu učinjeni korak k bračnoj sreći.

Večerati nisam išao, zadovoljih se kriškom sira i komadićem kruha, ta i poslovica veli: „Lahka večera dug život“. Pa napokon i ja moram štediti. Dakako Leopoldina stalno se bogato gostila, pa pravo i ima, ta neće valjda novce ponieti na drugi svieta bome neće niti ona vjekom živiti. Legnem u krevet, zaspah i snivah sladki san o mojoj krasotici, oko koje se već vrtim više dana kao pas oko vruće kaše.

Rano se ustah, izadjoh i udarih putem do Hotela, da dočekam mojeg andjela. Za kratki čas mi se ukaza na vratima. Al je liepa al je krasna! Odjevena bijaše elegantno Na glavi imala liep florentinski klobuk. U jednoj ruci nosila liep fini srebrom okovani štapić a drugom vodila na unici malo bielo psetance. Ovog jutra bila mesi slična pa koji grieh ako i mojem srcu više prirasla. Hitrim korakom stane koracati po parku a ja ju sliedih.

U jednom mjestu se zaustavi i poče pljiti u more a ja skinem ponizno moj cilinder i zaželih joj „dobro jutro“. Ona mi ne odvrati a iza male stanke mi odbrusi: Gospodine! dajte mi mira jer inače prijaviti ću vas puliciji.

Slegnem ramenima, oprostih se i s ovim mojim idealom a tješilo me ipak da nije došlo do ljubavnih izkaza, jer to bilo 13 augusta. Pegula.

čansko-katoličkom temelju. Uzgoj u Družbinih školah je čisto kršćansko-katolički. Na više škola Družbinih podučaju čak redovnice redova kršćansko-katoličkih. A ipak kroz list „Slovenec“, list poglavito slovenskih svećenika, dolazi Družbi tako malena svota.

Koliko put se sastaju gospoda svećenici kod raznih zgoda, i koliko bi kroz godinu mogli sabrati da daju za Družbu svaki put i malen darak. Bez ikakve pizme mi njim to na srce stavljamo.

Družtvu je predsjednik svećenik, uzor svećenik, monsignor Tomo Župan, a tajnik isto tako uzoran svećenik župnik-dekan Anton Žolgar. Već ti muževi, čestiti svećenici i vrledni Slovenci zašluže, da se njihova braća svećenici po svih slovenskih zemljah za kršćansku slovensku družbu zauzmu.

Inače je uprava Družbe u rukah muževa jedne i druge političke stranke u Kranjskoj. Tu se ne pozna razlike političke tu svi složno rade u plemenite, dà svete svrhe Družbe.

Nit kod banketa, skupnoga objeda nije se opazilo nikakve razlike. Bile su zastupane obie političke struje Kranjske, svi stališi, oba spola. Kako tu, tako bi mogli svi složno raditi i na drugih poljih, proti skupnim neprijateljem.

Jedno nam je još u oči palo, što ne možemo prešutjeti. Kod skupštine Družbe i sudjedoga banketa, manjkalo je mnogo članova i odbora Družbe i njezinoga nadzornoga odbora i njezinoga obraničkoga suda.

Dru. Matku Laginji
(1852.—1902.)

Prometej div,
Kad klonula je starim muška snaga
Ti našao se živ
Na strah i trepet tudjinskoga vraga
I dušmanina hrvatskoga zbora —
— Nad Učkom planu sjajna, nova zora
Jer Ti si ustô snažan poput lava
Uz subornika hrabrog Vjekoslava
Na branik doma, branik rodnog praga!
Pedeset ljeta,
Što Providnost sveta
Kô heruba te posla ovom kraju,
Pedeset ljeta kano sanak minu,
Četvrt vieka tješiš otačbinu
U njenoj tuzi i u gorkom vaju . . .
Ti junak, koroj, sokol
Ti si siv
Prometej div! — —
— Dà herub
Ognjenim si mačem
Zavitlô desnom
Proti otimačem,
A Markov lave
Nekoć gordè glave
Pred Tobom, dive, poguno je šiju,
Ukrotio si njegovu sinjoriju;
Od rana ljutih lav već shrvan rida,
A Ti ga strati novi Leonida!
— I vojuj dalje,
A rod Te cieli u Tvom boju prati
I sto srdaca vruću molbu šalje
Do neba za Te, gdje se sunce zlati!
I neka *Markov* grivnom svojom trese,
I neka riče, sipje svoje biese,
Nek prieti dušman kleti!
Ta Istra naša umilna i biela
Termopila je ciela — —
I mi smo spremni, a uz Tebe lava
Za sakre našeg prava
Kô jedna duša za slobodu mrieti!

Zadar, u kolovozu 1902.

Rikard Katalinić Jeretov.

Dopisi.

Iz Lovrana. Lovranci učinite konac protunarodnoj igri vašeg Kukuma.

Netom što je svršila školska godina u Lovranu videl sam otroke, kako gredu u crekav. Sam u sebi progovoril: „Što će biti s ovom našom decom?“ Ove rieči izrečene od prostog lovranskog ribara bile su povodom da napišem par rieči u cienjeni „Narodni list“.

Žalostni su doista odnošaji u našem Lovranu osobito u školskom pogledu u talijanskoj školi. O napredku i o disciplini ne može se ni govoriti, jer isto je što no se kaže izpod ništice, a nije ni čudo, kad naš meštar, rodjen Kranjac, ne dolazi u školu — kako no se jedan lovranski zanatlija izrazio — moguće 80 puta na godinu.

O napredku i disciplini dao mu gosp. školski nadzornik medaju di onore. Ali ako uzmete u ruku svjedočbu kog školana iz te Kukumove fabrike vidit ćete u njoj najbolje redove 1 ili 2. Ali ne zaboravite, da je to samo na papiru a u tikvi je ona velika 0 (ništica) ili ti po našu 5 ili 6. Nu ne može ni bolje biti. Zašto ne? Čujte razlog. Talijanska škola u Lovranu broji tri razreda sa 220 dece. Od ovih ne znade ni beknuti rieči talijanske 200 djece. Ljudi božji 200 djeca govore i se mole Bogu samo hrvatski a su zapisani u talijansku školu.

Pitate, zar ne? g. uredniče? Kako to, da ova djeca polaze talijansku školu a ne hrvatsku? Malo pazienze pak ću vam i to špjegat. Vi dobro znadete g. uredniče, da imade svaki čovjek već od naravi tu pravicu da se izobrazi. Ali izobrazba valja da počme po božjem i naravskom zakonu u onom jeziku, koga nas je naučila naša majka. Ali toga nema na poprdilskoj školi u Lovranu. Ovdje mora vrieditи ona: „Ne izobrazuj se u svojem materinskom jeziku“. Ne, nesmiješ, zabranjujem ti ja to, ja el nobile de Sezana. Izobrazuj se nella dolce lingua della nostra patria. Poglejte kako se je tu urezao naš Talijan od Sežani.

On kaže nella lingua della nostra patria, a ne znade da je njegova patria slovenska zemlja. On je sisao mlieko slovenske majke, ali ovo mlieko je dakako prokleo, ali time je prokleo i sebe, jer „Proklet bio izdajica svoje domovine“. Ta počela su ga proklinjat i njegova vlastita djeca, ako ne vjeruje, nek pita svog vlastitog sina, koji se šeće po Lovranu.

Bog ne plaća svake subote, nego kadkad i u nedelju, tako je i Rozmanov sin plaćao u nedelju u nekom društvu svomu otcu. To je stara. Kakav otac takáv sin, a o kćeri niti ne govorimo, ter ste već čuli jedan put va „Narodnem listu“ kako lepo zna pozdravljat kapelana.

Idimo opet za časak u njegovu školu, pa se divite. U II. razredu iste škole nahodi se jedan dječak imenom M . . . . ić iz Tuliševice, koji polazi već 6. godinu talijansku školu bez uspjeha i napredka. Što je uzrok tomu? Pitajte dečka i odgovoriti će vam: „Šijor maneštro me je prisilio, da moram poć u talijansku školu.“

Skrbnik, braće Sarčon iz Oprica upisao je prošle godine dječaka i djevojčicu u hrvatski odjel, a kad tamo kasneje doznaje. da su djeca u talijanskoj školi.

N. N. iz Lovrana tuži se, da je bila od šijore Kukumice prisiljena upisati svoje čedo u talij. školu.

Ako bi htio sve slučaje nabrojiti nebi za dosta bio celi vaš „Narodni List“ gosp. uredniče!

Kad je upisivanje naše djece, onda si postavi naš Rozman već poznato geslo: „Osar tutto, basta che vengono tutti in mia sinagoga.“

Roditelji dolaze s dobrom nakanom u školu sa svojom djecom. da ih upišu u onu školu u kojoj se govori onaj jezik, kog oni sami kod kuće govore. Ali kad bi hteli ovi da svoju dječicu upišu u hrvatsku školu, tad se počme zvijat šijor Kukuma i nagovarat roditelje, dok ih namami i nagovori, da upišu svoju djecu u talij. školu, jer talijanski jezik da je potrebit a hrvatski ne. — Onim pako, koji se ne puste nagovorit, obeća Kukuma da će ih upisat u hrvatsku školu, kad tamo ih upiše u talijansku, kao i gore spomenute Sarčon. Poslje nema pomoći jer on kaže „što pisah, pisah“.

Tako biva upisivanje djece u Lovranu pod rezidencom Kukume. K tomu dakako šute sve oblasti, jer oblasti nema nad Kukumom.

On je lex suprema. On je gospodar u školi, u crkvi, na občini i posvuda. Da je to istina dokazati ću, ali samo još par rieči o školi.

Kad se ono bila otvorila u Pazinu hrvatska gimnazija, dogodio se sliedeći slučaj izmedju Kukume i jednog djaka u Lovranu. Roditelji djaka K. nakanili su dati svog sina va istu gimnaziju. Kukuma misleć, da će roditelji svog sina poslati u talijansku prkos-gimnaziju u Pazin, dade K. krasnu svjedočbu. Kad kašnje Kukuma doznaje, da će K. u hrv. gimnazije, pozove djaka K. k sebi, zahtjeva svjedočbu, koju mu bio pred nekoliko dana izručio. Djak K. ne misleć na ništa zla — izruči mu svjedočbu. Čujte i zgražajte se! Kukuma rastrga svjedočbu i napiše drugu sa drugim (II.) redom. Ne dodajem komentara, nek svaki dade svjedočbu i šijoru Kukumi.

Lovranci! ovih dana se otvara škola budite pametni, upišite Vaša djeca u onu školu u kojoj se govori Vaš jezik. Ne pustite se nagovarat od Kukume, kako ste do sada činili, jer u Kukumovoj školi se odgajaju izdajice Vašeg jezika. Zahtjevajte da Vam se djecu u hrvatsku školu upiše.

(Svršetak sliedi.)

Iz Mošćenic. U ponedeljak na 18. ov. mj. kad se je slavil rodjendan Njegovoga Veličanstva našega Premilostivoga Cesara imeli smo u jutro svečanu sv. mašu sa „Tebe Boga hvalimo“.

Crkva je bila prilično puna ali većim delom našeg naroda, aš naši mačići nisu valjada imeli vremena da se pridu pomolit za svojga cesara. Od zaprežentanci bili su na maše samo potešta i dva zastupnika naše stranke. Ča vam se pari, ča nisu to lepi zaprežentanti? Tega dneva bile su sve komunjske kući va gradu okrunjene s banderami, ale da ste videli kakove su te bandere bile, bite se bili nasmeli kako sam i ja. Najviše ih je bilo kolora crjeno-beloga, ma tako da je zgora bilo crjeno a z dola belo, pa je to bila baš bandera od štata hrvatskega. Oh, brižni mi, ma čuda znamo! Naši mački i sam potešta vavek neč predikaju kontra toj Hrvatskoj a kad tamo oni sami stavljaju dapače i na sami občinski ured njezinu državnu banderu! Na našoj čitaonici vijala se je po običaju naša trobojnica a pokraj nje crno-žuta zastava. Mi smo u nedelju večer, na viliju, razsvetlili čitaonicu sa bengali i puštali smo rakete pa smo zapjevali kod tega „Carevku“ i „Ljepa naša domovina“, a naši protivnici po novoj mode, goreli su na sam dan kres i druge stvari.

Kod tega nisu niti zapjevali „Carevke“ aš talijanski, ale kako bi oni rekli istrijanski ne znaju a hrvatski nete ju ni za celi svet kantat, aš da se ne reče po istrijanski „Čuvaj Bože Cara našeg i naš dom“, nego „naše doma!“

Mjesto pjevanja oni su par puti zanjavkali „Aviba Istria“ i „Aviva Krstić“. Tu su se najviše namučili po užance braća „plovani“, kako ih ovde zovu, a osobito on „mići“, ki je okolo hodil z decum po Drage njavčać „Viva Istria“ i „nije Draga hrvatska“. On je decu poslal neka gredn i pred naše kući malo njavkat, neka se malo jadimo, ma on brižan ne zna da se mi nimamo zač jadit a on ima almeno za ono, da mu je žena otela va Afriku z bratom (Kapulom) pobeć, kad je ono za njum po kuće tekal

— — — —

Rasvetu su oni delali samo s petroljom i popelom a kupili bi bili i nekoliko bengali ča su od nas videli i za to je bil napoštu šal Kapula v Reku, ma ni niš kupil aš da su predragi. Ah, povera patrija! Pa još su imeli kuraja govorit da Hrvati nimaju s čem delat luminancijon, a Bože moj, ki je više potrošil za tu prigodu Hrvati ale Mački? Prosudite malo, dragi čitatelji, ki je lepje počastil i proslavil rodjendan našega Premilostivega cesara Franu Josipa I. Hrvati ale mački va Mošćenicah.

Domaće viesti.

Otvorenje škole družbe sv. Cirila i Metoda u Voloskom bit će ponedeljak na 1. setembra. Upisivanje dece počet će petak na 29. ov. mj. a trajat sve dokle počne škola. Roditelji pako ili njihovi zamjenici neka se potrude do obć. ureda kade će decu upisivat g. ravnatelj družbine škole.

Nam ni za potrebu već ovde spominjat, kako ta naša lepa škola upravo prelepo napreduje. O napredku družbine škole mogal se je osvedočit svaki prigodom lanjske božićne svečanosti, a još bolje prigodom zadnjih školskih izpita. Mi smo va našem „Narodnem liste“ javili, kako se je i poglaviti g. c. k. kot. kapetan jako pohvalno izrazil o napredku naše škole a tako se je izrazil i gosp. šk. nadzornik i svi oni, ki su tu školu posjetili.

To more dostajat svakemu pametnemu ocu i svakoj vrednoj matere, da svoje dete upiše va školu družbe sv. Cirila i Metoda na Voloskem. Pogledajte jedno dete ko gre va našu i jedno kô gre va talijansku školu. Tu vam je razlika kako dan i noć. A zač to? Zač, prvo: meštru Peganićine još fale svi veći ežameni i on ima sada drugeh stvari po glave, do keh mu je već stalo, nego do školi, a drugo: dokazano je, da deca moru napredovat samo va oneh školah, va keh se uči decu va njihovem materinskem jezike. Za to i je gosp. c. k. kot. kapetan našal va našoj škole najveći napredak — naime za to, ča se va njoj uči decu va materinjskem jezike.

Celi svet ljubi i miluje svoj materinski jezik, kako najlepše i najdraže zlato. Va jeziko narodnem je sadržano sve, ča su nam jedanput pustili naši stareji. Va njem, va materinskem jezike, je sve ono, ča čini, da naša duša lepo, pametno i mudro misli i prosudjuje, a ovo zadnje je va živote više potrebno, nego sve drugo. Na potoki krvi se je već prolelo za očuvanje domaćega svojega jezika; gledajte roditelji, da i vi očuvate svojoj dece taj najlepši božji dar. Upišite svu svoju decu va našu lepu školu družbe sv. Cirila i Metoda na Voloskem — i vi ćete si s tim pridobit od svoje djece velu zahvalnost i najljepši blagoslov.

Početak škole u Opatiji. U budući petak i subotu počima upisivanje dece i na našoj školi u Opatiji. Upisivat će se u pulicijskom kumisarijatu u jutro od 9 do 12 ur, i za polne od 3 do 5 ur.

Preporučamo našem ljudem, da upišu svoju djecu u školu svojega jezika, kega smo dužni ljubit više nego nijednega drugega. Pogledajmo malo na druge narode — na Nemce a najme pak na Talijane. Ono malo praveh Talijani, ki pul nas živu, kamo pošilju oni svoju decu va školu? Ča morda va nemšku ali va našu? A jok! A još morate pul tega znat, da pul nas baš niš ne rabi talijanski. Pul nas i kapulari hrvatski govore. Pak kako delaju drugi tako valja da delamo i mi. To i sam Bog zapoveda. Najprvo je naše a posle je tudje. Kad budemo mi poštovali svoj jezik i s njim se služili, poštovat će ga i tudjinci, ki k nam prihajaju.

Osim toga naše škole su bile javno pohvaljene i uživaju dobar glas. Deca se dobro uče a imaju vrédne i dobre učitelje. — Za to smo sigurni, da će svaki pametan upisat svoje dete u svoju školu a ne u tudju.

Djecu za školu koja još nisu dovršila 6 leta a fali jim samo koji mesec, neka dodju upisati njihovi roditelji gosp. učitelju J. Mirannu u donju školu na dan otvorenja iste, dne 1. septembra, poslе sv. mise.

Zadnji atentati na načelnika Šimu Defara. Po riceti Bortalaša „osar tutto“ poskušaju sada i skrajna sredstva proti poštenoj našoj stranki i možemo reći preporoditelju Tinjana Šimi Defar. Jer se boje da će im biti loša sreća obrnuli su se na Kamuše i Mraka va Pazine, i natentali ih, po sile da balotaju za mačke-Talijane i proti stranki Šime Defara.

Čujemo, da se i oni već dobrahno gibiju i ljude sile i straše da nek glasuju za mačje inače da će im speše delat. Ali kad jim

naši ljudi povedu da neto i neto za mački ni sad ni nikad oni ipak odmeknu.

Ali ne tako oni Jove Tomante i z glavum trepetante Jorgiš iz sv. Petra u Šumi. On uažima ljude kako limuni za limunadu ali ipak naši ljudi se ne dadu. Evala njim! Videć da jim ni to neće pomoć su se zmislili da treba na drugi način prestrašit našeg Šimeta. Podkupili su nekog zločinca nek mu zapali kopu krmi, koji je bogme to izvršil i kopa je zgorela.

Ali vidili su da ni to nije Šimeta prestrašilo pa ga izazivlju po noći i bio je radi toga bivši načelnik Depira odsuđjen od suda na 30 krun globe ili 3 dana zatvora.

Sada mu se groze da će mu uzeti život, jer oni da moraju predobit.

Mi držimo da Šime se neće ni tega prestrašit aš bogme jih je dosti gorkih skusil za naš narod u borbi već 32 godine u kojih je već preko 14 let načelnikom i je dosti bure prek njegove glave prozujilo. On pametno i razborito ravna i vlada občinom i svojem obitelji.

Šime neboj se! — Tvoj čvrsti značaj, čisto čelo i neokaljano srce pokazati će i sada svietu da se ti poštenimi sredstvi boriš proti nepoštenim navalam antikrata od koga neka nas Bog i sv. Kris očuva. Amen!

Tinjanci, Križanci i Supetarci složno uz Vašeg dobročinitelja Šimeta Defara.

Naši domorodcem va Pazine na znanje. Naši će se prijatelji spamećevat, s kakovim veseljem smo mi va našem „Narodnem liste" bili priobćili viest, da je naš velevredni prijatelj i vrlo dobar domorodac veleuč. gosp. dr. I. Letiš imenovan občinskim lječnikom u Pazinu. Danas pak primamo od prijateljske strane i vrlo rado priobćujemo ovu ubaviest na ku upozorujemo naše dobre ljude u Pazinskom kotaru. Ta ubaviest glasi:

Dekretom od dana 7. augusta 1902. br. 5189 c. k. kapetanata u Pazinu bje g. dru. Ivanu Letišu dano pravo izvršivanja lječničke prakse u kotaru Pazin, te isti ordinira svaki dan osim subote od 10—12 sati u jutro u kući Karla Neffat-a br. 531 I. kat.

Gosti u Opatiji. Od 1. setembra 1901. pak do 20. águstu 1902. bilo ih je 17.950. — Od 14. agusta 1902. pak do 20. agusta istega leta prišlo ih je 668. Prisutnih dne 20. agusta bilo je 2046 gostova.

Rižo Nonin je ćapal 2 dni. Na Rokovu večer je bil po navade šior Rižo dobrahno vesel, pak je tom prilikom uvredil g. Vj. R. na način dostojan svojga učitelja. Na razpravi se je doznalo, da je Rižo rekal, da će benj Talijani platit ako bude odsuđjen. Kod te razprave je gosp. dr. Janežić po običaju vrlo temeljito branil g. R., a osim toga je dal na protokol. da će tužiti opeta šiora Rižota, jer da tužba ku je on napravil proti g. R. ne odgovara istini.

Osim toga će morat Rižo platit i 25 K parbenih troškova. Ala su srećni ti naši mački!

Veliki vojnički manovri u Istri početi će u ponedeljak dne 1. septembra. U utorak nastaviti će se vježbe okolo Malog Lošinja. Dne 3. septembra bit će vježbe izkrcivanja na jugu Pula. Kod te vježbe će sudjelovati pješačka regimenta br. 32 iz Zadra onda brigada sastavljena iz regimente br. 97 iz Trsta, reg. 87. iz Pule, 4 reg. artilerije i 5 dom. regimenta.

Škvadra će sastojati iz tri odiela, brojiti će 26 brojeva sa 202 topa i 2850 ljudi. Vježbama će prisustvovati Njeg. Vel. car i kralj [naš Franjo Josip I., te nadvojvoda Franjo Ferdinand. U Puli se pripravljaju velike svečanosti. — Te vježbe za nas ipak nješto znače.

Občinsko zastupstvo u svojoj sednice od dne 23. tek. mj. zaključilo je da se gradi nova cesta do cimitera u Skrbićih i to po onih zemljištih koje su vlastnici ponudili uz priličnu cienu, a glede onih za koje su gospodari pitali previše ima se provesti eksproprijacija, pa će imati sudbeni ljudi odlučiti koliko će občina platiti za zemljišta za cestu potrebita. Učinit će se dakle za sada samo jedan del ceste i to onaj gornji bliže cimitera, a onaj doli niže blizu kuće gosp. Drnjevića ostati će za sada još kako je. — U istoj sednice bilo je odlučeno takodjer da se ima graditi paralelna cesta od Kuka do Slatine. Ta cesta biti će duga 4472 metra a imala bi koštati preko 200.000 kruna delo i odkup zemljišta.

Za odkupit potrebito zemljište trebati će više potrošiti nego za delo jer kad bi se dalo onoliko koliko su sada pitali vlastnici zemljišta kuda bi imala cesta proći potrošilo bi se za to preko 130.000 kruna. — Čujemo da osobito u Opatiji ljudi pitaju jako velike ciene za odstup zemljišta i to od 10—20 kruna i više po metru. — To je upravo nerazumljivo, kako mogu ljudi toliko pitati za gradnju jedne ceste koja će baš njim služiti najviše, i kojih zemljišta će, kad bude cesta sagradjena vrediti četiri do pet puta više nego vrede sada. Vidi se dakle da ljudi ne razumiju stvari ili pak da misle da je ovo prilika da se obogate.

Samo da se ne budu mnogi prevarili! Cesta se polag zaključka obć. zastupstva dakle ima graditi, ali kada, nije odlučeno. Za svotu se ima samo zamoliti visoku vladu da ona doprinese jednu stanovitu svotu a isto tako zamoliti će občina i provinciju, odnosno zemaljski sabor i nade je, da će koli država toli zemlja dati dobru podporu za gradnju te nove potrebite ceste.

Najprije će se graditi on del te ceste od Kuka nad Prelukom do Tošine, dok se preseče današnja cesta Volosko - Matulji — jer će se onda moći valje od Kuka završiti prema Opatiji i proći po staroj ceste kraj kapetanata uz Volosko i dalje u Opatiju.

Ako se samo taj del ceste sagradi skratiti će se sadanji put za kočije iz Matulji do Opatije za 1400 metara dakle skoro za jedan kilometar i pol. Vidi se dakle kolika će biti od te nove ceste korist već samim fiakerom. Obzirom na veliku korist i lepotu te nove ceste koja će na Slatine biti spojena sa erarskom uz more, novom poprečnom cestom ka će se graditi po potoku na Slatine — preporučamo vlastnikom zemljišta po kojih će cesta proći da ne pitaju za zemlju više nego je pametno jer najveću korist će i onako oni imati.

Popravak porta u Opatiji. Naš načelnik dobil je ovih dana glas iz Trsta, da će do malo vremena prit va Opatiju kumisijon iz Trsta za razvidit kako bi se popravil porat u Opatiji — jeli se ima rašriti obstoječi mul i gradit jedan novi iz vana, kako je občina molila i predložila ili se ima odstranit obstojeći mul i sagradit novi veliki više vani, tako da bi porat postal mnogo veći. Kad dodje komisijon bit će valjda pozvani i naši pomorci da reku svoje mnenje kako bi bilo bolje — pa za to preporačamo da već sada o tomu razmišljaju što i kako bi bilo bolje.

Zabava u Mošćenicah. Nedelju na 24. o. m. imela je naša čitaonica zabavu, s kojom je zajedno proslavila letnicu svojega obstanka. Ta je zabava jako lepo ispala, tako da se nismo nikad nadali da će tako lepo pasat. Stranaca je dodušo bilo malo, ale je to više bilo domaćeh ljudi. Dvorana čitaonice bila je krcata da ni mogla više bit. Tu je bilo sve puno. Program se je posve dobro izveo. Osobito se je svakomu dopalo liepo, dapače krasno deklamiranje gdjice Marije Ivančić a smeha je najviše bilo kod predstave. Svi su predstavljači dobro odigrali svoje uloge ali najbolje g. Jurinčić učitelj, koji je sa svojim poznatim načinom predstavljanja izazvao buru smieha. Pjevanje je takodjer bilo jako lepo. Sve je prošlo u najboljem redu i zadovoljstvu samo kod tombole su se neki tužili da je prednjo trajala jer je bilo mnogo darova.

Sa žaloštu moramo spomenuti, da su nekoji gostovi bili tako nestrpljivi te su nas ostavili prije dobe, za to bismo preporučili odboru čitaonice, da se drugi put nebi onako šta dogodilo.

Na koncu započeo je ples, koji je potrajao do zore. Tako je naša mlada čitaonica svojim članovima opet jednom priredila liepu zabavu od koje će imati moralne i materijalne koristi. Vidimo hvala, Bogu, da ona liepo napreduje i skuplja pod svoje krilo sve što je boljega i pametnijega kod nas a dat će Bog da će jednom postići svoj cilj za kojim ide.

Opet automobili. Čitamo u riečkih novinah, da se tamo stvara jedno društvo, koje će sa automobili voziti između Rieke i Pećina s jedne strane i između Rieke i Voloskoga - Opatije - Ike do Lovrana, s druge strane, te ćemo automobile dakle dobiti mjesto električne željeznice, koja reć bi, da je negdje zaspala. Imati ćemo dakle dakle samo automobile po obstojećoj uzkoj cesti a za tim valjda takodjer biti će na dnevnom redu i svakidanje nesreće.

Biti ćemo dakle na gorem nego bi bili u tom obziru da je bila gradjena električna željeznica — jer da se je ova gradila bi se bilo i ceste širilo a ovako teći će automobili kako ludi po uzkeh cestah, konji će se plašiti i nesreće će se događjati a puk od svega neće ništa imati koristi.

Mi smo već imali prilike pisati da po ovih naših cestah nebi smeli automobili voziti. Ovo su uzke ceste, da jedva prolaze po njih dvie kočije, osobito cesta od Opatije do Lovrana i dalje, tako, da kada se nadju kočija i automobil, ako su konji koliko živi nesreća je baš lahka.

I ovih dana, čujemo, da se malo falilo, da nisu jedni privatni konji i kočija u Lovranu preko ceste u more skočili, jer su se konji prestrašili automobila dr. Edera u Lovranu, koji nije samo automobil, nego još puše i stenje kano kakva trudna lokomotiva. Onoga stropota prestrašili se konji i da nije zida bilo uz cestu, gotova bi bila nesreća, jer su konji skočili nogami na zid a okrenuli se tako, da su im glave došle u samu kočiju. Da nije kočijaš držao onako čvrsto uzde, odoše konji, kočijaš i ljudi u školj! A automobil i automobilist? On je to sve mirno gledao i unapred vozio i štropotao, kano da se nije ništa dogodilo. I da se je nesreća dogodila, njega ne bi bio ništa pitao 'jer oblasti gledaju, vide i šute sve dok tkogod zaglavi a onda će valjda što god učiniti.

Ako se već ne da ništa učiniti a ono neka se barem naloži, da automobili na svih naših uskih cestah voze uvjek na strani mora, da tako konji, ako se poplaše okrenu u breg a ne preko ceste u more. To bi se svakako moglo odrediti, da se barem nekoliko osjegura život ljudih vozećih se u kočijah. Osim toga imalo bi se strogo zabraniti da automobili onakovom brzinom voze kako to obično čine.

Čujemo, da je proti automobilu gosp. Vessela podnešeno kroz občinu na sud više prijava radi nagle vožnje ali neznamo, jeli se što učinilo s onimi prijavami jer Vesselov automobil svejednako juri kao mahnit po cesti u Voloskom i u Opatiji.

Dakle c. kr. oblasti prenite se i odredite nešto!

Talijani su dobili opeta po prstu. U zadnju subotu svršili su u Buzetu občinski izbori. Občina Buzet je jedna od najvećeh občina u Istri. Ima okolo 18 tisuć duša. — Za to Talijanom i rastu zazubice za njom. Spravljali su se u borbu proti našoj stranki ali su uvidili unapried, da bi bilo sve uzalud pak nisu ni kušali sreće. Pred nekoliko let je bila i ova občina njihova a sada se ne ufaju na izbore. Oni posvuda propadaju. To moramo zahvalit probudjenoj sviesti našega naroda osobito va Buzeščine. Da bi nam tako bilo i druguda! Tamo narod pozna bolje Talijana zač mu je blizu, pozna ga bolje zač mu je do nedavna gulio kožu. Ne veruju tamo Krstiću, jer znaju da je od Talijana plaćen, da muti i vara. Razumeju oni dobro, da je prvo svoj pak potle tudji — najprvo je košulja pa onda kaput. Za to njim izričemo našu najlepšu hvalu. Da Bog živi rodoljubne birače i novo zastupstvo. Brzo ćemo imati obć. izbore u Veprincu, Cresu i Tinjanu. Ala na noge naši! Ne dajte se već varati od Talijana. Ne verujte propalicam, ki bi za beči dali i vragu dušu. S nami je dobri Bog, ki pomaže svako dobro delo, za to na noge i pobjeda će bit naša!

Čuvajte se pijanstva. Prošli čedan išal je Mate Bezjak iz Stupari občina Kastav, starac od kakovih 70 let, svojemu sinu u Škurinju. Kako se je vračal doma u prilično napitom stanju, pal je siromah preko cesti slomil vrat i na moste ostal mrtav. — Ovo neka služi za izgled pijancem. A mi govorimo: jok njemu, ki se biti na pijanstvo. To nepristojno delo škodi zdravlju, žepu, pul tega se potrati lepega božjega vremena a dogode se i svadbi i božja uvredjenja. Materi i otci čuvajte svoju decu. da se još kako dečarija ne gubi i skita po oštarijah, zač od malega se pride na veliko.

Pjevanje i tamburanje „Lovora" počima od sada napred točno u 8 sata na večer. Pošto se približuje vreme koncertu umoljava se gg. pjevače, da svi i u točnu uru dolaze na rečene vježbe.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru sabrano u Spinčićih dne 10. ov. mj. kao globa od onih, kojim se je iza bratimstva „zajik zapletoval" 4 K. — Šapulić za jednu lepu razglednicu primljenu od jednega sladkega i srdačnega „Pomidorčića" 1 K. Novac će bit izručen g. družbinom blagajniku.

Nadalje primili smo od g. Josipa Frola iz Jelšana od njega sakupljenih dne 16. t. m. u rodoljubnom društvu u krčmi Stembergera u Jelšanah K 5 i 70 para. Živio sabirač i darovatelji!

Čovjek u šumi. Pripovjedaju nam vjerodostojne osobe, da po šumi sv. Kuzme i Bakra luta jedan čovjek na pola gol i sasvim razkuštran, koji mora biti poremećena uma. Djeca i ženske veoma se plaše i o tome se u okolici veoma mnogo pripovieda.

Nesreća na Martiniki — prst božji. Kako smo jur pisali dogodila se je ovo leto na otoku Martiniki u gradu velika nesreća. Grad je bil najme zasut kamenim ognjem kega je hitala bližnja gora Pelee. Va gradu je poginulo sve ča je bilo živega. — — Kako pak sada čitamo va novinah, moralo je tu biti i sled prsta božjega. Neki mladi svećenik piše svojim roditeljam ovo: Svemu je zlu kriva Franceska vlada ili goveran, koja je vjeru zanemarila i zapustila. Na Martiniki su na dan velikega petka neki bezbožni ljudi pribili na križ svinju a na vazmenu nedelju su po gradu peljali dragu, kako da je od mrtvih uskrsnula. Govori se, da su i za uzašašće neč takovega pripravljali, ali je već bilo prekasno.

I naši Talijani ili mački su jur na Telovu gnoj kidali pak ni čudo, da i njih ki put takne prst božji. Bog ne plaća svake subote.

Nesreća na parobrodu. Na 18. o. m. nalazio se je u Messini „Adrijin" parobrod „Baross", koji je ono jutro izvjesio magjarsku zastavu. Ali zastava ne htjede da se razvije, nego se je savila oko jarbola, pa su gore poslali mornara Ivana Kalara, 20 god. stara iz Krka, koji padne s jarbola na palubu. Prenesen je bio u mesinsku bolnicu, u kojoj je prošle noći umro.

Ruševna erarska zgrada. Iz Poreča javljaju, da je ondešnji gradski načelnik obaviestio žicom tršćanskog namjestnika, da se je bojat, da će se srušiti sprat erarske zgrade, koji je obrnut prema zapadu, a u kojem su smješteni državni uredi. Pučanstvo je vrlo uznemireno, pa gradski načelnik mora već unapried odkloniti od sebe svaku odgovornost, ako se zgrada sruši. On je zamolio namjestnika, neka odmah izašalje u Poreč državnoga inžinira s nalogom, da odmah poprimi potrebite zaštitne mjere.

Stjepan Bačić otvorio je u Voloskom br. 22 svoju

kovačnicu

te se p. n. gg. vlastnikom i poduzetnikom najtoplije preporuča.

Radnje izvadja solidno, brzo i uz najniže ciene.

Iznajmljuje se

u Voloskom u kući br. 8 prizemno jedan prostor za dućan. — Obavjesti daje gdja. Marija udova Sučić u Voloskom br. 10.

Oglas.

Za našu izdavaonicu voznih karata na gatu u **Opatiji**

traži se jedna Gospodjica

Prednost imati će one koje poznaju hrvatski, talijanski i njemački jezik. Ponude imadu se upraviti na društvo.

Ugarsko-hrvatsko dioničko pomorsko parobrodarsko društvo.

Posujilnica u Voloskom

prodaje više komada

zemljišta

u občinama: **Pobri, Pareniói, Kućali, Bregi i Rukavac Gornji.**

Pobliže informacije mogu se dobiti u pisarni dr. K. Janežića u Voloskom.

Ljekarna D. Accurti

na Rieci,

Corsia Deák, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinalne specijalitete:

Željezovito-Kina-Vino, vrlo ugodna okusa, izvrstno sredstvo proti: slabokrvnosti, živčanim bolestim, lošoj probavi, te u rekonvalescentnom stanju iza svih bolestih.

Najčistije bakalarovo ulje čisto, te sa **željezom i jodijem,** direktan uvoz iz Bremena iz znamenite i svjetske tvornice: Lahusen. Ovo čuveno ulje rabi se sa velikim uspjehom proti: suši, skrofuli, rakitiki, plućnom kataru, kašlju i kožnom osipu.

Izvadina Salsaparilje Mendaraz. Izvrstno sredstvo za čišćenje krvi osobito iza tajnih bolesti.

„Califugo". Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno dadu odstraniti kurja oka.

Zdrave kapljice. Nenadkriljeno sredstvo za sve želudčane bolesti.

Dr. L. Roheim

pojednik **sanatoriuma,**

specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10—12 pr. p. za **gospodu,** a od 2—5 p. p. za **gospodje na Rijeci,** vicolo Germania br. 2, I. kat. Nad ljekarnom **D. Accurti.**

Višekrat odlikovana ✱ Višekrat odlikovana.

Najstarija i najveća

Tvornica peći i zemljenih stvari

Augusta Drelse

u Ljubljani.

Bogato skladište zemljenih peći i štednika.

Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cienama **od 14 kruna dalje.**

Kod većih naručba do 20% popusta. — Cienici šilju se na zahtjev gratis i franko.

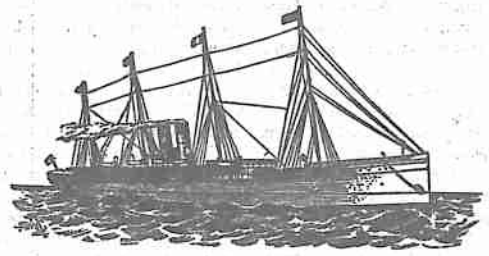

Rieka — Amerika

Medjunarodna putna poslovnica,

L. Mašek i drug na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog

petka i ponedjeljka.

Upute daje bezplatno i brzo

L. Mašek i drug

Via Riva ugao Via Lido.

☞ **Putnicima, koji putuju u Ameriku nije nuždno da znadu čitati i pisati** ☜

Svoj k svomu!

Vinko Grgurina Ivanov

Jušići br. 72

prodaje u svojem dućanu u Jušićih br. 72 svake vrsti **robe** kao **jestvine, odiela muška i za djecu,** svake vrsti **rubaca, čarapa,** i svake vrsti **robe za kućnu potrebu; željeznu robu,** razne vrsti **porcelana, Roman- i Portland-cement, sumpor** i garantirano dobru **modru galicu (vitriol), crvenu sol** za blago (marvu) od 5 kgl. dalje. (12)

☞ **Sve uz umjerene ciene!** ☜

Svoj k svomu!

Dr. Josip Stanič

otvorio je u

Voloskom

svoju (6)

odvjetničku pisaru.

Prvi zavod za pogrebe

u Opatiji

preporuča se svime što se odnosi na uredjenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladištem u kome će sl. občinstvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Ciene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Odnosne prijave i naručbe prima

Fran Doberlet

Opatija. — Kuća Erti.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4½% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odpovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odkaza u smislu § 8 družtvenoga štatuta.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je **K 1161.044·30 — G ranclja iznašala je K 133.760·—. — Uloženo** je bilo u posujilnici god. 1901 **K 575.486·29.**

Ravnateljstvo.

Odgovorni urednik Petar Rubinić. Tisk ra „V. Tomičić i dr." — Opatija.